Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 3 (49) Warszawa, 15 stycznia 1938 r. Rok III

TREŚĆ: str.

A. WEBER
Adwokat

ZYSKI I STRATY NA PRZEDMIOTACH MAJĄTKOWYCH A OPODATKOWANIE OSÓB PRAWNYCH

Według art. 7 pkt 3 i 6 ustawy o podatku dochodowym *nie* uważa się za dochód podlegający opodatkowaniu *zysków* wynikających *ze sprzedaży przedmiotów majątkowych*, (o ile sprzedaż nie nastąpiła w wykonywaniu przedsiębiorstwa zarobkowego lub interesu spekulacyjnego) i w ogóle takich *przychodów, które stanowią zwiększenie lub zwrot majątku, lecz nie stanowią dochodu.*

W myśl art. 8 tejże ustawy nie są potrącalne *wydatki i straty nie związane z osiągnięciem dochodu* (pkt 6).

Tekst obu artykułów sam przez się *nie upoważnia do wniosku, że dotyczą one tylko osób fizycznych.*

Ustawa o podatku dochodowym kilka zaledwie przepisów poświęca osobom prawnym. Z pośród tych przepisów art. 21 stanowi w ust. 1, że „za podlegający opodatkowaniu dochód osób prawnych... prowadzących prawidłowe księgi handlowe uważa się *zyski bilansowe*, wykazane w zatwierdzonym zamknięciu rachunkowym, .sporządzonym zgodnie z postanowieniami art. 6, 8, 10 i 13 ustawy". Tekst tego przepisu *wspomina o konieczności skorygowania zysku bilansowego według zasad art. 7 ustawy o podatku dochodowym.*

Pierwotny tekst ustawy o podatku dochodowym (DURP 1920, poz. 550) zawierał art. 21 w identycznym brzmieniu i pierwsze rozporządzenie wykonawcze (DURP 1921 poz. 298) interpretując treść art. 7 ustawy (w § 17) *nie czyniło różnicy* — pod względem zakresu zastosowania tego artykułu — *między osobami fizycznymi a prawnymi.*

Toteż *przez szereg lat władze skarbowe stosowały przepisy art. 7 ustawy tak do osób fizycznych jak prawnych*, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, *wyłączając z podstawy opodatkowania* zyski na przedmiotach majątkowych, wynikających ze spieniężenia tych majątków i „w ogóle takie przychody, które stanowią zwiększenie lub zwrot majątku, lecz nie stanowią dochodu" (np. zysk ze sprzedaży maszyny używanej w produkcji, zysk na papierach wartościowych należących do przedsiębiorstwa, dla którego te walory nie są przedmiotem działalności zarobkowej).

Przełomu w tym stanowisku władz wymiarowych dokonał *NTA wyrokiem z dn. 7 grudnia 1927 r.*, l. rej. 2619/25, w którym po raz pierwszy stwierdził, że *art. 7 ustawy o podatku dochodowym nie ma zastosowania przy opodatkowaniu osób prawnych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe*, że więc u tego rodzaju osób podlegają opodatkowaniu i te części zysków bilansowych, które w myśl art. 7 nie stanowią dochodu. Zasada ta została powtórzona w następnych licznych wyrokach. *Za podlegające opodatkowaniu* zostały uznane między innymi zysk ze

sprzedaży nieruchomości (l. rej. 7104/29), różnice kursowe własnych listów zastawnych wykupionych niżej pari (l. rej. 1135/28), zysk ze sprzedaży papierów wartościowych (l. rej. 2745/31), tzw. „zyski sanacyjne“, t.j. dochód powstały wskutek umorzenia przez wierzycieli części lub całości długów (l. rej. 2558/28, 5792/32) i t.p.—NTA wychodził z założenia, że *skoro art. 21 nie wspomina o konieczności skorygowania dla celów podatkowych zysku bilansowego w myśl art. 7 ustawy o podatku dochodowym, zasady w tym artykule zawarte nie mają zastosowania przy opodatkowaniu osób prawnych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe.*

Powyższe stanowisko NTA *znalazło zastosowanie w praktyce skarbowej* (okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 28 listopada 1928, LDV 4882/2/28), a następnie zostało przyjęte w rozporządzeniach wykonawczych do ustawy o podatku dochodowym z 1934 r. i 1936 r.

Jednakże stanowisko to *nie spotkało się z powszechnym aplauzem w literaturze naukowej.*

Prof. Rybarski w glosie do wyroku NTA z dn. 30 grudnia 1932 r. l. rej. 4741/31, umieszczonej w OPA 1932—1933, poz. 248, zauważa: „Nigdzie nie jest powiedziane, że ten artykuł (7) *nie* odnosi się do osób prawnych. Bo jakaż by była ratio legis takiego postanowienia? Dlaczegoż by zysk ze sprzedaży przedmiotu majątkowego miał być uważany za dochód, o ile osiągnęła ten zysk osoba prawna, prowadząca księgi handlowe, a natomiast nie miałby być „dochodem“ osoby prawnej, nieprowadzącej tych ksiąg, albo osoby fizycznej? — *Zarówno art. 7 jak i sąsiadujące z nim artykuły dotyczą wszystkich osób zarówno prawnych jak i fizycznych.* Ustawa nie zna specjalnego pojęcia dochodu osób prawnych prowadzących prawidłowe księgi handlowe. *Pojęcie dochodu podatkowego jest jedno*“. Prof. Rybarski zauważa dalej, że art. 21 „powołuje się wyraźnie na art. 6, według którego „za dochód uważa się sumę wszystkich przychodów, otrzymanych z poszczególnych źródeł, wymienionych w art. 3. ...*Tego źródła nie ma* przy przychodach ze spadków, darowizn, zysków ze sprzedaży przedmiotów majątkowych, wygranych loteryjnych i t.d.; zachodzi tu zwiększenie lub przeobrażenie majątku ale nie dochód“ (por. również analizę pojęcia dochodu podatkowego w artykule redakcyjnym pt. „Opodatkowanie zysków sanacyjnych“ w OBP za rok 1937, nr. 31 str. 461 i n.).

Obciążenie podatkiem dochodowym *zysków* pochodzących ze sprzedaży wszelkich przedmiotów majątkowych wymagałoby w konsekwencji uznania za potrącalne *strat,* poniesionych wskutek obniżenia wartości przedmiotów majątkowych. *Nie odpowiada przecież wymaganiom słuszności wręcz sprzeczne traktowanie pod względem podatkowym zasadniczo analogicznych zjawisk gospodarczych* (zysk i strata na przedmiotach majątkowych są to zmiany wartości substancji majątku).

Takie stanowisko zajmują okólniki Min. Skarbu z 1928 i 1931 r. Wspomniany już wyżej okólnik z 26 listopada 1928 r. stanowi, że „wszelkie straty poniesione przez osoby (prawne prowadzące prawidłowe księgi handlowe) przy sprzedaży... przedmiotów (majątkowych), należy traktować jako pozycje potrącalne przy wyprowadzeniu zysku bilansowego“. Takież stanowisko zajmuje okólnik Min. Skarbu z dn. 3 marca 1931 r. LDV 1219/2/31.

Jednakże *tego stanowiska okólników Min. Skarbu nie można uznać*

praktycznie za aktualne, gdyż jest sprzeczne ze stałą judykaturą NTA.

W wyrokach I. rej. 2547/26 i 494/27 NTA uznaje, że przy opodatkowaniu w myśl art. 21 ustawy należy przestrzegać zasady art. 8 tejże ustawy, *nie można więc potrącać z dochodu strat na majątku „związanych nie z osiągnięciem dochodu, lecz ze źródłem dochodu,* czyli majątkiem dającym przychody". W innym wyroku NTA uznał za niepotrącalne straty na udziałach w obcym przedsiębiorstwie przemysłowym, poniesionych przez osobę prawną prowadzącą prawidłowe księgi handlowe.

Z punktu widzenia gospodarczego i teorii skarbowości jest niekonsekwencją, by zysk podlegał opodatkowaniu a strata tej samej kategorii gospodarczej była niepotrącalna.

Ta niekonsekwencja obok innych, na które wskazuje prof. Rybarski (ob. wyżej), jest naszym zdaniem, wynikiem zastosowania przez NTA metody słownej przy tłumaczeniu sensu art. 21 ustawy. Trafność wykładni słownej należy zawsze sprawdzać przy pomocy wykładni logicznej. Jeśli wykładnia słowna prowadzi do niekonsekwencyj, jest to dowód, że wykładnia jest nietrafna.

Uwaga ta jest tylko pobożnym życzeniem, by uległa zmianie judykatura albo sama ustawa. Tymczasem — *w dzisiejszym stanie judykatury —zysk osób prawnych prowadzących prawidłowe księgi handlowe, niezwiązany ze źródłem dochodu, podlega opodatkowaniu, a także strata (niezwiązana ze źródłem dochodu) nie ulega potrąceniu z podstawy opodatkowania.*

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

106.

SALDO KREDYTOWE KASY. KSIĘGOWANIE POŻYCZEK PRZYJACIELSKICH.

Saldo kredytowe na rachunku kasy stanowi według stałej judykatury NTA nieprawidłowość w prowadzeniu ksiąg handlowych.

Księgowaniu podlegają wszystkie pożyczki zaciągnięte dla przedsiębiorstwa, nie wyłączając „przyjacielskich".

NTA, 15 listopada 1937, I. rej 5407/36.

Z uzasadnienia: I. J. D. w Warszawie zaskarżył do Najwyższego Trybunału Administracyjnego orzeczenie Komisji Odwoławczej w Warszawie z dnia 16 czerwca 1936 r. w sprawie wymiaru podatku przemysłowego za rok 1933.

W powyższej skardze zarzuca skarżący wadliwość postępowania w związku z brakiem należytego rozprawienia się z przytoczonymi w odwołaniu okolicznościami, uzasadniającymi powstanie tak zwanych sald kredytowych.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Jak to wynika z protokółu badania ksiąg handlowych skarżącego z dnia 22 czerwca 1934, stwierdzono *salda kredytowe kasy w kilkudziesięciu wypadkach* poszczególnych miesięcy roku podatkowego, opiewające na najrozmaitsze kwoty.

Skarżący w odwołaniu *tłumaczył* powstanie powyższych sald kredytowych tym, iż *nie mając pieniędzy na pokrycie pewnych koniecznych wydatków, zaciąga „przyjacielskie pożyczki, które zaraz zwraca".*

Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, iż tego rodzaju wyjaśnienie salda kredytowego na rachunku ksiąg nie nakładało na władzę pozwaną obowiązku rozprawienia się w zaskarżonej decyzji. W konkretnym bowiem wypadku chodziło o kilkadziesiąt wypadków salda kredytowego, stwierdzonego w różnych okresach roku podatkowego i opiewającego nawet na znaczniejsze kwoty, *Zarówno postanowienia kodeksu handlowego jak i zasady prawidłowej księgowości nie różniczkują między pożyczkami przyjacielskimi, a zwykłymi pożyczkami kupieckimi, z czego wniosek, iż obowiązkowi księgowania podlegają wszystkie pożyczki, zaciągnięte dla przedsiębiorstwa.*

Gdy zaś *istnienie salda kredytowego na rachunku kasy* według stałej judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego, znajdującej swój wyraz choćby w powołanym w skardze wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego, znajdującej swój wyraz choćby w powołanym w skardze wyroku Najwyższego Trybunału Adminisracyjnego z dnia 5 października 1936 r. L. Rej 6028/34, *stanowi oczywistą nieprawidłowość w prowadzeniu ksiąg handlowych,* nie dopatrzył się Najwyższy Trybunał Admininistracyjny wadliwości postępowania w tym, że władza pozwana nie wzięła pod uwagę obrony płatnika, która *nie zawierała istotnych momentów usprawiedliwiać mogących ostatecznie powstanie tak licznych wypadków sald kredytomych,*

Z powyższych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę, jako nieuzasadnioną, pomijając podniesiony dopiero na rozprawie zarzut niewzięcia pod uwagę ksiąg handlowych, jako zapisków.

Zagadnienie salda kredytowego kasy w judykaturze NTA omawialiśmy już w glosach, umieszczonych w nrach 3 (str. 43 i n.) i 10 (str. 158 i n.) OBP r. 1937—do ogłoszonych tamże wyroków.

NTA w ogłoszonym w niniejszym numerze wyroku z d. 15 listopada 1937 r. stwierdza, że „istnienie salda kredytowego na rachunkug kasy według stałej judykatury NTA... stanowi oczywistą nieprawidłowość w prowadzeniu ksiąg handlowych". Jest to ustalenie ścisłe (ob. przegląd judykatury w powołanych wyżej numerach OBP).

Nie należy jednak wyprowadzać z tego ustalenia mylnego wniosku, że stwierdzenie salda kredytowego kasy winno bezwzględnie powodować uznanie ksiąg za nieprawidłowe.

Według judykatury NTA (ob. cytowane OBP), władza wymiarowa z powodu stwierdzenia sald kredytowych kasy może uznać całą księgowość za nieprawidłową, o ile zasięg uchybień do takiej oceny księgowości jako całości upoważnia; czy zasięg uchybień jest tego rodzaju, że dyskwalifikuje księgowość jako całość—pozostawione jest swobodnej ocenie władzy wymiarowej.

Nie inne stanowisko zajmuje NTA w ogłoszonym wyżej wyroku. NTA, jak głosi uzasadnienie, „nie dopatrzył się... wadliwości postępowania w tym, że władza pozwana nie wzięła pod uwagę obrony płatnika, która nie zawierała istotnych momentów, usprawiedliwiać mogących ostatecznie powstanie tak licznych wypadków sald kredytowych".

Z tego wniosek—że mogą zachodzić „momenty, usprawiedliwiające ostatecznie" salda kredytowe kasy. NTA ustala jedynie, że płatnik w konkretnym przypadku takich momomentów nie przytoczył i dlatego władza pozwana nie miała obowiązku wzięcia pod uwagę obrony płatnika.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

29.

CHAŁUPNICY A KATEGORIA ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWEGO.

Posługiwanie się chałupnikami ma ten skutek, że zaliczenie przedsiębiorstwa wyrobu obuwia do odnośnej kategorii świadectw przemysłowych jest zależne nie tylko od ilości robotników, ale i chałupników.

Posługiwanie się chałupnikami nie może być uważane za przetwarzanie w obcym przedsiębiorstwie.

SN, 17 marca 1937, 3 K 2644/36, OPA, 1937, poz. 1989.

Z uzasadnienia. Kasacja oskarżonego, opierając się na przepisach art. 514 lit. f) i art. 516 lit. a) k. p. k. zarzuca: a) dopuszczenie się sprzeczności w ustaleniu czynu przypisanego oskarżonemu, gdyż Sąd uznał go winnym prowadzenia sprzedaży skór i butów bez świadectwa przemysłowego II kat. handl. a w uzasadnieniu wyroku przyjął za udowodnione, że oskarżony miał świadectwo przemysłowe na wyrób obuwia poza swym zakładem przemysłowym, powierzając jego wyrób chałupnikom, a następnie jako hurtownik sprzedając obuwie kupcom, b) ustalenie, że sprzedaż obuwia kupcom wymaga nabycia świadectwa przemysłowego II kat. handl., mimo że z okoliczności, ujawnionych w toku przewodu sądowego, wynika, że oskarżony prowadził przedsiębiorstwo przemysłowe zatrudniając wyrobem obuwia z jego skóry chałupników, skoro zaś posiadał świadectwo przemysłowe VII kat. na wyrób obuwia, nie miał zatem w myśl ust. 2 i 3 art. 14 ustawy o podatku przemysłowym żadnego obowiązku nabywać świadectwo przemysłowe kategorii handlowej na sprzedaż obuwia własnego wyrobu...

SN zważył co następuje:

Kasacja słusznie zarzuca brak ustalenia czynu, przypisanego oskarżonemu: Sąd stwierdza tylko, że oskarżony miał świadectwo przemysłowe VII kat. przem. na wyrób obuwia (cz. II rozdz. XIX) poza swym zakładem przemysłowym, że powierzał ten wyrób robotnikom chałupnikom, a następnie otrzymane od nich obuwie sprzedawał jako hurtownik kupcom. Na podstawie tych ustaleń Sąd dochodzi do wniosku, że skoro przedsiębiorstwo przemysłowe oprócz zakładu przemysłowego prowadzi także zakład handlowy celem sprzedaży w nim wyrobów własnej produkcji, to tego rodzaju zakłady handlowe uważa się za oddzielne, wymagające wykupienia świadectwa przemysłowego kategorii handlowej, — jaką jednak drogą rozumowania Sąd doszedł do tego wniosku, uzasadnienie wyroku nie wykazuje, poza ustaleniem, że oskarżony powierzał wyrób obuwia również chałupnikom, sprzedając następnie jako hurtownik kupcom na zasadzie świadectwa przemysłowego VII kat. przem. na wyrób obuwia.

Jak to wynika z protokułu karnego władzy skarbowej, oskarżony *prowadzi zakład szewski, zatrudnia w nim 2 pracowników i 3 chałupników, zakupuje skórę u A., którą oddaje obcym przedsiębiorcom do wyrobu, a następnie sprzedaje towar w swoim lokalu.* W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdza, że *tymi obcymi przedsiębiorcami byli chałupnicy,* przez których wyrobiony z jego materiału towar w postaci obuwia oskarżony sprzedawał w swoim zakładzie. Jednak *chałupnik, wyrabiający obuwie z powierzonego mu materiału, nie jest drobnym producentem i winien być przyrównany do zwykłego pracownika,* zatem nie ma żadnych podstaw

do odróżniania produkcji za pomocą własnych pracowników od produkcji za pośrednictwem chałupników. Okoliczność, że *chałupnicy wyrabiają obuwie nie w zakładzie przemysłowym przedsiębiorcy lecz u siebie w domu z dostarczonego przezeń materiału, nie czyni z chałupników samodzielnych producentów,* wyrób zaś przez nich w tych warunkach obuwia nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa. Posługiwanie się chałupnikami ma jedynie ten skutek, że zaliczenie przedsiębiorstwa oskarżonego do odnośnej kategorii przemysłowej uzależnione jest od ogólnej ilości zatrudnionych w nim pracowników, licząc w tym również chałupników, wyrabiających obuwie dla przedsiębiorstwa oskarżonego z jego materiału chociażby u siebie w domu (por. Zb. orz. 33/29). W tym stanie rzeczy ustalenie przez Sąd obowiązku oskarżonego wykupienia świadectwa przemysłowego II kat. handl. znajduje się w sprzeczności z postanowieniem ust. 3 art. 14 ustawy o podatku przemysłowym, nie uznającego detalicznej i drobnej sprzedaży wyrobów własnej produkcji za oddzielne przedsiębiorstwo, o ile dokonywana jest w tym samym lokalu, gdzie się mieści zakład przemysłowy. W ten sposób zarówno pierwszy, jak i drugi zarzut kasacji należy uznać za uzasadnione...

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 14 GRUDNIA 1937 R. L. D. V. 12314/1/37

w sprawie wzoru księgi gospodarczej dla właścicieli nieruchomości budynkowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 33 z 1937 r., poz. 942)

Ministerstwo Skarbu komunikuje, że uznało opracowany przez Związek Księgowych w Polsce w Warszawie wzór księgi gospodarczej właścicieli nieruchomości budynkowych wraz z objaśnieniami (załączony do niniejszego okólnika) — za odpowiadający przepisom § 80 rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 25 marca 1937 r. o wykonaniu ordynacji (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 270).

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

Załącznik 2 do okólnika Min. Skarbu z dn. 14 grudnia 1937 r. L. D. V. 12314/1/37.

Zasady prowadzenia ksiąg gospodarczych dla właścicieli nieruchomości budynkowych.

(§ 80 rozp. Ministra Skarbu z dn. 25/3 1937 r. o wykonaniu ordynacji podatkowej Dz. Ust. R. P. Nr 35, poz. 270).

Księgi gospodarcze dla właścicieli nieruchomości budynkowych składają się z księgi kasy i księgi komornego prowadzonej według poszczególnych lokali.

Księga kasy powinna obejmować wszystkie obroty związane z wpływami eksploatacyjnymi nieruchomości. Wpłaty komornego na rachunek bieżący do Banków i P. K. O. należy przychodować w kasie pod datą otrzymania potwierdzenia wpłaty lub wyciągu. Weksle stanowiące pokrycie komornego przychoduje się narówni z gotowizną. W przypadkach dokonywania rozrachunku z lokatorami za komorne w formie otrzymanych naturalii lub świadczeń usług należy sumy podlegające rozrachunko-

wi wprowadzać do księgi kasy na przychód i rozchód. W tym przypadku na sumę otrzymaną wypisuje się kwit za komorne.

Obroty kasowe zarówno w przychodach jak i w rozchodach dzieli się na podlegające i niepodlegająze opodatkowaniu. Ze względów porządkowych księga kasy została podzielona na 2 części, z których pierwsza obejmuje przychody, a druga rozchody.

Przy większej ilości weksli przyjmowanych na pokrycie komornego lub innych należności, podlegających opodatkowaniu może być prowadzona **dla celów ewidencyjnych** Księga Weksli. Weksli otrzymanych ze sprzedaży majątku i weksli gwarancyjnych przyjętych na zabezpieczenie płatności komornego przychodować ani w księdze kasy, ani też w księdze weksli nie należy.

Weksle protestowane powinny figurować jako saldo rachunku kasy i księgi weksli do chwili ich całkowitego pokrycia lub odpisania w końcu roku na straty. Częściowe spłaty odnotowuje się na wekslu lub tytule wykonawczym,

Weksle wysłane do inkasa należy wykazac w księdze weksli, jako posiadane i niezrealizowane.

W przypadkach wykupienia weksla protestowanego należy w księdze weksli uczynić dodatkową adnotację w uwagach czerwonym atramentem **„protest"**, stawiając datę Księgi Kasowej.

Nieściągalne należności z tytułu weksli protestowanych powinny być w końcu roku spisane na straty, o czym należy sporządzić adnotację w uwagach (kol. 9).

Rozchody dzieli się na: a) rozchody potrącalne od przychodu podatkowego, oraz b) na rozchody niepotrącalne od przychodu podatkowego. Każda pozycja rozchodowa winna być poparta właściwym dowodem pisemnym osoby lub firmy świadczącej na rzecz właściciela nieruchomości, lub otrzymującej pokrycie należności w gotówce, czekach, wekslach lub akceptach.

Sumę akceptów wystawionych przez właściciela nieruchomości przychoduje się do kasy, jako pożyczkę w kolumnie obrotów niepodlegających opodatkowaniu.

Dowody rozchodowe należy przechowywać w oddzielnym segregatorze oznaczając kolorowym ołówkiem kolejny numer wpisu do księgi rozchodów kasowych. Dowody i rachunki regulowane częściowo — ratami należy przechowywać oddzielnie w alfabetycznym porządku według brzmienia osób i firm.

Na wydatki drobne można sporządzać dokumenty zastępcze w formie pokwitowania. wypisanego przez właściciela nieruchomości lub pracownika, który dokonał wydatku.

Księgę komornego należy prowadzić według poszczególnych lokali lub odnajętych obiektów.

Dla każdego lokalu powinna być założona oddzielna kartka, nie wyłączając lokali użytkowanych przez właściciela, krewnych, administratora lub oddanych bezpłatnie w myśl § 30 rozp. Ministra Skarbu z dnia 27 kwietnia 1936 r. w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. Ust. R. P. Nr 40, poz. 301).

Każda karta księgi komornego powinna się składać z części ewidencyjnej (opisowej) i konta rozrachunkowego.

W części opisowej należy wymienić: a) numer lokalu, ilość i rodzaj pomieszczeń przynależnych, oraz ich położenie, b) w domach podlegających ustawie o ochronie lokatorów komorne w obcej walucie z 1914 r. i suma w złotych po przerachowaniu (Dz. Ust. R. P. Nr 39 z dn. 11/4 — 1924 r. poz. 406); c) nazwisko i imię lub nazwę firmy— lokatora, z podaniem czasu wynajęcia lub ważności umowy; d) warunki najmu z rozbiciem na komorne zasadnicze i opłaty dodatkowe.

Przy zmianie lokatora lub warunków najmu należy dokonać nowego wpisu.

leży również czynić istotne adnotacje, mające wpływ na rozrachunek lub usprawiedliwiające zaległości z ubiegłych lat.

Konto rozrachunkowe lokalu powinno zawierać: a) obciążenie z tytułu zaległego komornego lub zobowiązanie z tytułu pobranego komornego w ub. okresach z góry, b) należne komorne za dany rok według poszczególnych miesięcy z uwzględnieniem okresów, w których lokal jest wolny — niezajęty, c) wszelkie regulacje gotówkowe lub wekslowe powinny być wpisywane chronologicznie według dat otrzymania, niezależnie czy regulacje następują całkowicie za okresy umowne czy też częściowo.

Właściciel nieruchomości może również **dla własnych celów** prowadzić dodatkowo księgę rozrachunków z wierzycielami i dłużnikami oraz księgę akceptów.

W księdze rozrachunków z wierzycielami i dłużnikami dla każdego kontrahenta należy otworzyć oddzielne konto. Przy mniejszych obrotach i niewielkiej ilości wierzycieli i dłużników można prowadzić jeden zbiorowy rachunek.

Księga Akceptów powinna obejmować sumy wydanych wierzycielom akceptów, oraz daty i sumy wykupionych lub zwróconych akceptów przy prolongowaniu.

W końcu roku wszystkie Księgi winny być zamknięte przez podsumowanie obrotów i wyprowadzenie w księgach: Kasy, Komornego, Akceptów, Weksli i Rozrachunków z wierzycielami i dłużnikami sald na następny rok.

Po zamknięciu kart Księgi Komornego należy dokonać szczczegółowego zestawienia końcowych sum na specjalnym wykazie, wypisując kolejno wszystkich lokatorów w/g poszczególnych lokali. Końcowa suma w wykazie wpływów za komorne powinna odpowiadać sumie przychodów wykazanej w Księdze Kasowej z tego tytułu.

Poza tym powinno się prowadzić tabelę amortyzacyjną dla nieruchomości i ruchomości, podlegających amortyzacji.

Obliczenie strat i zysków dokonuje się na podstawie Księgi Kasy, zestawienia szczegółowego z Księgi Komornego oraz tabeli amortyzacyjnej.

KALENDARZ PODATKOWY

W styczniu 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 stycznia 1938 r.—podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 grudnia 1937 r.

Do 7 stycznia 1938 r.—podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w grudniu 1937 r.

Do 20 stycznia 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni stycznia 1938 r.

Do 25 stycznia 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu grudniu 1937 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 25 stycznia 1938 r. — zaliczka w wysokości podatku od obrotu za ubiegły kwartał (IV kwartał 1937 r.) przez wszystkich pozostałych płatników, prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w styczniu 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w styczniu 1938 r.

PORADNIA

32. *Stały Prenumerator z Łodzi.* **Koszty „generalnego remontu"** podlegają potrąceniu z przychodu (także u dzierżawcy), jeżeli nie chodzi o wydatek na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu, lecz na **utrzymanie jego sprawności na dawnym poziomie** (por. NTA z 25.II.33 l. rej. 2346/33, ob. okólnik Ministerstwa Skarbu z d. 15 lipca 1937 r. LDV 21116/2/37, OBP 1937, str. 419—420). W ostatnim przypadku koszty remontu są potrącalne, choćby skutki poczynionych wkładów działały i po upływie miarodajnego dla wymiaru okresu gospodarczego (NTA z 15.10.1930 r. l. rej. 3550/28). W świetle powyższych zasad należy uważać za potrącalny z przychodu danego roku koszt (choćby gruntownej) reperacji dachów, lecz nie wydatek na budowę nowego pieca lub założenie nowych przewodów rurowych (dotąd nieistniejących).

33. *J. R.*

Według ust. 1 pkt. 1 art. 5 ustawy o podatku przemysłowym w przedsiębiorstwach handlu towarowego za obrót uważa się przychód brutto za towary sprzedane choćby na kredyt. § 18 rozp. wyk. do tej ustawy wyjaśnia, że za przychód brutto uważa się pełną należność sprzedawcy z tytułu zawartej transakcji. Jest jasne, że **cena sprzedanego towaru staje się dla sprzedawcy składową częścią obrotu podatkowego** z chwilą gdy staje się „należnością", tj. z chwilą, gdy staje się wymagalna.

W myśl art. 301 § 1 K.Z., jeżeli rzecz ma być przesłana kupującemu, uważa się ją, w braku odmiennej umowy, za wydaną, gdy sprzedawca odda ją celem dostarczenia na miejsce przeznaczenia, osobie lub zakładowi zawodowo trudniącym się przewozem rzeczy tego rodzaju. W myśl art. 337 § 2 K.Z, jeżeli rzecz ma być przesłana z innej miejscowości, kupujący obowiązany jest zapłacić cenę dopiero po nadejściu rzeczy do miejsca przeznaczenia i po umożliwieniu mu jej zbadania.

A więc w **przypadku Pana nabywca drzewa ma obowiązek zapłacenia ceny dopiero** z **chwilą nadejścia rzeczy do miejsca przeznaczenia** i po umożliwieniu mu jej zbadania. Te warunki wymagalności ceny za towar w Pańskim przypadku zostały zresztą stwierdzone umową, według której drzewo jest sprzedane loco K. (Niemcy), a nabywca obowiązany jest do zapłacenia ceny dopiero po nadejściu towaru.

Skoro należność za towar staje się wymagalna dopiero w chwili wydania nabywcy towaru w miejscu przeznaczenia i pod tym warunkiem, to aż do spełnienia się tego warunkn cena za towar nie jest wymagalna, **nie istnieje jeszcze „należność"** w rozumieniu wyżej cytowanego § 18 rozp. wyk., **nie ma „przychodu brutto"** za ten towar w rozumieniu ust. 1 pkt 1 art. 5 ustawy o pod. przem.

Wyżej przytoczone rozumowanie ma zastosowanie w Pańskim przypadku tym bardziej, że drzewo sprzedane loco K. z powodu zamarźnięcia w drodze będzie mogło dojść do stacji przeznaczenia dopiero wiosną 1938 r.

Powyższemu stanowi faktycznemu i prawnemu odpowiadać winno księgowanie wysłania towaru loco K. Wysłanie towaru: uznajemy Rachunek Towarów, obciążamy Rachunek Towarów w drodze. Przy zamknięciu ksiąg ze względu na niezrealizowanie transakcji można i należy saldo z Rachunku towarów w drodze przenieść z powrotem na Rachunek Towarów (obciążyć Rachunek Towarów). Towary w drodze winny figurować w inwentarzu zamknięcia jako aktyw przedsiębiorstwa.

34. *Prenumerator 2.*

1. **Prowadzenie rachunku skont i bonifikat nie jest konieczne.** Jeśli rachunek taki jest prowadzony, saldo jego należy przenieść na rachunek sprzedaży (lub rachunek towarów, jeśli rachunek sprzedaży nie jest prowadzony).

2. **Opłaty celne i koszty związane ze sprowadzeniem towaru należy księgować** na rachunku towarów (po stronie Winien).

3. Nie ma terminu do żądania zwrotu nadpłaconego podatku.

35. *Abonent branży dzianej,*

1. Jeżeli uzyskanie od sprzedawcy faktur na zakupiony towar jest niemożliwe, wystarczające są dokumenty wewnętrzne stwierdzające ten zakup.

2. Księgowanie przenoszenia towaru z jednego składu do drugiego nie jest konieczne.

3. Należy wykupić świadectwo przemysłowe na rok 1938. Wykupienie świadectwa przemysłowego na pierwsze trzy miesiące roku kalendarzowego jest niemożliwe.

4. Półroczne świadectwo przemysłowe można wykupić tylko w tym wypadku, gdy przedsiębiorstwo rozpoczyna działalność po 1 lipca.

36. *Ekabe.*

Za podstawę wymiaru opłaty stemplowej od umowy spółki cichej przyjmuje się tylko wkład cichego spólnika (wykładnia urzędowa nr. 433).

37. *Stały Czytelnik N. R.*

Wydawanie bonów uprawniających klientelę do uzyskania rabatu (przy późniejszym zakupie) nie powinno być księgowane.

38. *„P." Bydgoszcz.*

Przez wyrazy „w następnych inwentarzach maszyna powinna figurować z wartością 0 (zero)" rozumiemy, że z powodu zamortyzowania w 100% maszyny, maszyna ta nie może figurować z jakąkolwiek wartością pieniężną, a może figurować tylko pro memoria (dla pamięci, dla zaznaczenia jej istnienia i faktycznej wartości użytkowej).

39. *Z. K.*

1. **Bloczki kasowe** są zwyczajowo przyjęte jako udokumentowanie utargu, który w inny sposób nie może być udowodniony. Natomiast **raporty kasowe** są zestawieniem tak przychodów jak rozchodów i to bez względu na charakter objętych nimi wpłat i wypłat. Ta różnica między bloczkami kasowymi a raportami kasowymi kwalifikuje te ostatnie jako **rodzaj podręcznego księgowania**, a nie udokumentowanie przychodu.

2. Rozchody gotówkowe, w braku innego dowodu, winny być udokumentowane asygnatami kasowymi („kasa przyjmie").—Podstawą wpisu wpływu wekslowego jest sam weksel.

Przy wypłacie gotówkowej, której nie towarzyszy wystawienie przez odbiorcę innego dokumentu, podstawą wpisu powinna być asygnata kasowa („kasa wypłaci"). — **Przy wydaniu weksla** wierzycielowi z natury rzeczy powstać musi dokument (np. list, przy którym weksel zostaje przesłany).

40. *Krug.*

1. Ze stanowiska zasad buchalterii podpisanie asygnaty kasowej („kasa wypłaci") przez odbiorcę nie jest konieczne. Pokwitowanie takie (na odwrocie asygnaty) może natomiast okazać się niezbędnym w ewentualnym sporze cywilnym.

2. Jeżeli kupiec dla uproszczenia swojej księgowości część transakcyj notuje w osobnej księdze, to czyni on zadość wymogom prawa, gdy do księgi głównej wprowadza co miesiąc jako jedną pozycję łączną sumę transakcyj (ob. OBP. 1937, str. 640).

Jest więc dopuszczalne księgowanie tzw. rachunków zbiorowych, wystawianych przez dostawców w końcu każdego tygodnia za towary dostarczone w ciągu całego tygodnia, jednakże pod tym warunkiem, że poszczególne wpływy towarowe znajdą odzwierciedlenie w księdze podręcznej. Wpisy do księgi podręcznej

mogą być oparte na dowodach wewnętrznych.

3. Zgodnie § 7 Rozporządzenia Ministrów: Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 20.4.1934 r. w sprawie wykonania RPR z dn. 27.X.1933 r. o zasadach sporządzania bilansów, zamknięć rachunkowych i sprawozdań osób prawnych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych—„w uwadze do bilansu należy podać ogólną kwotę zobowiązań zagranicznych". Przez zobowiązania zagraniczne należy oczywiście rozumieć zobowiązania na rzecz osób, zamieszkałych (mających siedzibę) za granicą. Waluta, w jakie wierzytelności są wyrażone, jest ze stanowiska przytoczonego przepisu bez znaczenia.

41. *Metal.*

rzedsiębiorstwo otrzymuje od X tytułem użyczenia 100 akcji Banku Polskiego i daje te walory instytucji państwowej jako kaucję na pewność wykonania umowy. Jak należy zaszłości księgować i z jaką wartością?

Należy otworzyć **w księdze głównej 3 konta,** nazywając je — 1) „Rk „X" (użyczającego akcje), 2) „Rk użyczonych akcji" i 3) „Rk akcji w zastawie". Otrzymując od użyczającego akcje przedsiębiorstwo uznaje Rk X i obciąża Rk akcji użyczonych. Przy wydaniu akcji instytucji państwowej jako kaucji, należy uznać Rk akcji użyczonych i obciążyć Rk akcji w zastawie. Odwrotnie trzeba będzie księgować po odbiorze akcji z instytucji państwowej i przy ich zwrocie użyczającemu,

Jeżeli spółka jednocześnie z wypożyczeniem akcji wydaje je instytucji i jednocześnie z odbiorem ich z tej instytucji zwraca użyczającemu, wystarczą dwa konta: „Rk X" i „Rk akcji w zastawie".

2. W bilansie należy powyższe akcje umieścić **w sumach pozabilansowych** np. pod tytułem w aktywach — „akcje w zastawie", i — w pasywach— „akcje użyczone". Por. Rozp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu DURP 1934 poz. 337, załącznik do § 4: „Po stronie aktywów.., sumy pozabilansowe (gwarancje, żyra, kaucje, depozyty itd.); po stronie pasywów... sumy pozabilansowe (różni za gwarancje, żyra, kaucje, depozyty itd.). **Wartość akcji** należy w tych sumach pozabilansowych przyjąć według przeciętnego kursu giełdowego z ostatniego miesiąca przed dniem bilansowym — a to ze względu na rozmiar ewentualnej odpowiedzialności z tytułu użyczonych względnie danych w zastaw akcji (por. art. 425 KH; miarodajna według tego przepisu ewentualna wyższa cena nabycia nie wchodzi tu w grę, ponieważ akcje nie stanowią własności spółki).

42. *Katowicki.*

Rozbieżności między „brudną kasą" a księgą kasową świadczą o niezgodności z rzeczywistością wpisów do tej ostatniej i dlatego są dostatecznym powodem zdyskwalifikowania księgowości.

43. *Br. Reiman.*

Podlega, niewątpliwie, **odliczeniu od ogólnego dochodu wartość pieniężna renty, ustanowionej wzamian za kapitał, otrzymany dla spłaty długów, jakie powstały z powodu wybudowania domu** mieszkalnego, o ile — zgodnie z art. 10 p. 2 ustawy o p. p. doch.—renta ta ciąży na źródle dochodów, w danym przypadku — na nieruchomości. **Z wyroków NTA,** przyjmujących związek gospodarczy w podobnych sytuacjach przytaczamy niektóre: „Istnienie związku gospodarczego wypadnie przyjąć w przypadku użycia pożyczki... na stworzenie źródła, jego rozszerzenie..." (l. rej. 4461/29), gdy chodzi o wydatki, związane z konwersją długu obligacyjnego w celu obniżenia jego oprocentowania (l. rej. 9498/32) lub odsetki od pożyczki, zaciągniętej na hipotekę domu, a zużytej na nadbudowę tegoż domu (l. rej. 2738/32). Nie zmienia sytuacji okoliczność, że kapitał, za który ustanowiono rentę, nie był użyty bezpośrednio na budowę, skoro posłużył on na spłacenie długów zaciągniętych na budowę a więc wstąpił w ich miejsce. Nie ma znaczenia fakt, że

chodzi w przypadku o stosunek między zięciem a teściami (nie należą oni do jednej rodziny por. ustęp ostatni art. 10 ustawy o pod. doch. i wyrok NTA w OBP 1937, nr 45, str. 691).

44. *J. F.*

Wysokość potrącenia tytułem zużycia (na amortyzację) zależy od natury przedmiotu. Niektóre normy orientacyjne zawiera § 14 Rozp. Wykonawczego do ustawy o pod. doch. Listę przedmiotów (oczywiście nie wyczerpującą), których okres zużycia nie przekracza lat 5 a więc wartość których może być — pod warunkiem prowadzenia ksiąg handlowych — spisana jednorazowo na straty w roku nabycia lub wytworzenia, zawiera okólnik Min. Skarbu z 10.IV.1937, przytoczony w nr 11/12 i następnych OBP za 1937 r. Poza tym zgodnie z tymże okólnikiem, na straty może być spisana wartość każdego przedmiotu, o ile nie przekracza ona 200 Zł.

45. *Frejdus.*

W przedmiocie wysokości odpisów na amortyzację ob. wyżej odpowiedź dla J. F. Prosimy o podanie charakteru przedsiębiorstwa, którego opodatkowanie interesuje Pana. Nie możemy udzielać odpowiedzi na pytania ogólnikowe.

46. *Z. H.*

1. **Odsetki ulgowe** w wysokości 0,4% miesięcznie pobiera się od zaległości, których spłata została odroczona lub rozłożona na raty. Od tej części zaległości podatkowej, która ma być niezwłocznie zapłacona, chociażby przy jednoczesnym rozłożeniu reszty na raty, należą się odsetki w wysokości normalnej tj. 0,75% miesięcznie.

2. **Opinia biegłych w przedmiocie wysokości obrotu,** którzy z powodu tej opinii, jako świadomie nieprawdziwej, zostali skreśleni z listy biegłych, nie może, oczywiście, być wzięta pod uwagę przy wymiarze podatku dochodowego.

3. **Opłatę za wezwanie na posiedzenie Komisji Odwoławczej** można uiścić jedynie przed upływem terminu do wniesienia odwołania (art. 108 OP i § 98 rozp. wyk. do OP). Opłaty nie można uważać za uiszczoną, jeśli rekurentowi należy się zwrot opłaty zapłaconej przy wniesieniu odwołania od wymiaru za poprzedni rok podatkowy.

4. **Fałszywe świadectwo biegłego,** stwierdzone wyrokiem sądowym, jest przyczyną uzasadniającą wznowienie postępowania, a więc tymbardziej powinna być ta okoliczność uwzględniona w postępowaniu odwoławczym, aczkolwiek **w ogólności władza nie jest obowiązana brać pod uwagę okoliczności, nie przytoczonych w odwołaniu** (NTA L. rej. 5956, OBP, 1937, nr 44 str. 672). W braku wspomnianego wyroku władza odwoławcza nie jest obowiązana uwzględnić twierdzenia co do nieprawdziwości opinii biegłych, zgłoszonego po terminie odwołania.

47. *A. Z.*

1. **Oględzin i lustracji** (przedsiębiorstwa) dokonywać należy w obecności płatnika, osoby jego zastępującej, lub przez niego zatrudnionej, a w razie nieobecności tych osób—przybranego świadka" (art. 78 § 2 OP). A., który znajdował się przypadkowo w sklepie, był obecny przez cały czas lustracji i podpisał protokół, może być uznany za przybranego świadka. W tych warunkach należy uznać, że lustracja odbyła się zgodnie z wymogami prawa. Uchylenie się A. od podpisania protokółu nie miałoby znaczenia. Płatnik może, oczywiście, składać w każdej chwili wyjaśnienia, dotyczące wyników lustracji. Powtórzenie jednak lustracji, jak zresztą

w ogóle zarządzenie jej, zależy od swobodnego uznania władzy. Przeciwko ustaleniom, dokonanym w czasie lustracji, płatnik będzie mógł bronić się w dalszym postępowaniu wymiarowym i odwoławczym.

2. O tym, czy przedsiębiorstwo miało w latach 1936 i 1937 opłacać **zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu,** decyduje jedynie ogólny obrót osiągnięty w r. 1935. Ustalenie w r. 1937, że obrót wynosi w tym roku Zł. 80.000.— w stosunku rocznym, jest bez znaczenia. Jednakże na mocy art. 98 OP może Urząd Skarbowy, powołując się na później ujawnione okoliczności faktyczne, dotyczące wysokości ogólnego obrotu w r. 1935, jako przekraczającego zł. 50.000.— uznać, że wymiar podatku za rok 1936 i 1937 w formie ryczałtu był za niski i pociągnąć do podatku dodatkowego na zasadach ogólnych.

3. **Przy wymiarze podatku dochodowego władza wymiarowa nia jest skrępowana wysokością ustalonego przeciętnego obrotu do wymiaru podatku ryczałtowego.**

48. *„Buchalteria, Lwów“.*

1. **Podatkowi od kapitału i rent** podlegają „specjalne **rachunki bieżące** (on callowe) **zabezpieczone** przez złożenie papierów wartościowych lub **w jakikolwiek inny sposób** otwarte w państwowych, publicznych lub prywatnych instytucjach kredytowych i domach bankowych" (art. 2 p. 6 ustawy o podatku od kapitałów i rent). Obowiązek podatkowy powstaje więc również **w razie zabezpieczenia rachunku saldem kredytowym innego rachunku.** Według okólnika Min. Skarbu z 17. 7. 1930 LD.V.. 888/2/29 wystarcza między innymi, jako zabezpieczenie, skrypt (oblig, list gwarancyjny i t. p.) osoby trzeciej, a więc tym bardziej — gdy prócz takiego skryptu (niewątpliwie istniejącego w omawianym przypadku jako tytułu zabezpieczenia) rachunek on callowy jest zabezpieczony saldem kredytowym („depozytem nieregularnym“).

2. Mimo niejasnego sformułowania przepisu ustawy (art. 2 p. 6 ob. wyżej), uważać należy, że omawiany **podatek przypada jedynie od tej części salda debetowego, która jest zabezpieczona.** Gdyby zabezpieczenie tylko części udzielonego kredytu miało decydować o charakterze rachunku jako całości możnaby również dobrze twierdzić, że o ile rachunek jest tylko częściowo zabezpieczony, jest on rachunkiem bieżącym niezabezpieczonym, a więc w ogóle niepodlegającym podatkowi. Momenty techniczne (objęcie jednym rachunkiem zarówno kredytu zabezpieczonego jak i niezabezpieczonego) nie powinny przesądzać o obowiązku podatkowym, przy którego ustanowieniu prawodawca kierował się niewątpliwie względami rzeczowymi.

49. *„Produkt“.*

1. Również w przedsiębiorstwie przemysłowym prowadzenie księgi towarowej i magazynowej nie jest konieczne.

2. Ob. niżej.

3. Przedsiębiorstwa przemysłowe VI również VII i VIII (kat. 1) wydobywające lub przetwarzające surowce, albo produkujące wyroby z wydobytych lub zakupionych na własny rachunek materiałów, oraz 2) wytwarzające wyroby z cudzych materiałów — płacą **1,5% od obrotu** (moment prowadzenia ksiąg obojętny).

2. Według zasad rachunkowości fa-

brycznej należy **uznawać konta surowców i materiałów pomocniczych** za materiały oddane do fabrykacji nie za każdym wydaniem z magazynu, jednakże **periodycznie, np. tygodniowo lub miesięcznie** (Lulek, Metodyczny podręcznik księgowości kupieckiej, str. 415). **Przenoszenie poszczególnych kosztów produkcji na ogólny Rachunek Produkcji i jednocześnie ogólnych sum Rachunku Produkcji na Rachunek Wyrobów gotowych** uskutecznia się w praktyce (według opinii Lipińskiego i Kotowicza, „Księgowość i podatki" str. 173) najczęściej **w dniu bilansowym;** jedynie w przedsiębiorstwach o wysokim poziomie organizacyjnym stosuje się przenoszenie miesięczne.

50. *„Czytelnik nr. 10, Kazimierz"*.

1. Zechce Pan wyjaśnić, czy chodzi Panu o składki w ogóle niewymierzone, czy też tylko nieściągnięte.

2. **Braki (przeoczenia) w inwentarzu** nie są bezwzględnym powodem do zdyskwalifikowania ksiąg, lecz zależnie od charakteru przeoczenia.

3. **Sporządzenie inwentarza raz na 2 lata** jest dopuszczalne **tylko, gdy chodzi o księgi handlowe uproszczone.**

51. *L. D. 15.*

1. Jednoosobowy właściciel kilku przedsiębiorstw może prowadzić **księgowość, obejmującą tylko jedno z prowadzonych przedsiębiorstw.**

2. Wobec tego, że z obrotu, podlegającego opodatkowaniu, wyłącza się bonifikacje, powinien Pan, przedstawiając na żądanie urzędu skarbowego wykaz obrotów z poszczególnymi odbiorcami, uwzględnić udzielone im bonifikacje. Księgował Pan u siebie prawidłowo, wobec czego wadliwości rachunkowości odbiorców nie mogą Panu szkodzić.

52. *Eis.*

1. **Umorzenie długów** (zmniejszenie pasywów) jest w istocie swojej zwiększeniem majątku, które, z mocy art. 7 ustawy o państw. pod. doch., **nie** jest uważane za dochód podlegający opodatkowaniu. Z tego względu **nie** stanowią części dochodu, podlegającego opodatkowaniu kwoty zaległości podatkowych, umorzone z mocy rozp. Min. Sk. z 15 kwietnia 1935 o ulgach w spłacie zaległości podatkowych. Również przyjęcie, na podstawie tegoż rozp. papierów wartościowych według ich wartości nominalnej, przekraczającej cenę nabycia lub cenę giełdową, stanowi formę częściowego umorzenia zaległości, a więc również nie stwarza dochodu, podlegającego opodatkowaniu. Zresztą **nie** podlega opodatkowaniu zysk na zbyciu papierów wartościowych. o ile zbycie to **nie** nastąpiło w wykonaniu przedsiębiorstwa zarobkowego lub interesu spekulacyjnego (art. 7 pkt 3 ustawy o pod. doch.). Powyższe **nie** dotyczy zgodnie z judykaturą NTA osób prawnych, dla których, z mocy art. 21 ustawy o państw. pod. doch. za dochód podlegający opodatkowaniu uważa się zyski bilansowe, na których wysokość wpływa między innymi i zmniejszenie długów.

2. Jeżeli Komisja Odwoławcza odwołanie załatwiła orzeczeniem, powtórne rozpoznanie odwołania nie jest dopuszczalne.

53. *A. K.*

1. **Członkowie zespołów muzycznych i artystycznych w przedsiębiorstwach gastronomicznych** podlegają ubezpieczeniu i obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku od uposażeń. Do uiszczenia składek i podatku obowiązany jest właściciel lokalu.

2. **Obroty wódką PMS, wódkami gatunkowymi, piwem, winami i koniakami** podlegają scalonemu podatkowi przemysłowemu, to też od obrotów tymi towarami sprzedawcy **nie** opłacają podatku od obrotu.

54. *Izet.*

Kwestia jest sporna i dlatego powstrzymujemy się od udzielenia odpowiedzi w „Poradni". Do zagadnienia wrócimy.

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo”, Ok—dział „Okólniki”, P—dział „Poradnia”.
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—$^1/_2$ str. zł. 100—$^1/_4$ str. zł. 50—$^1/_8$ str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15